

КОИ СЕ КЛУЧНИТЕ **ЈАЗОВИ** ЗА

СОРАБОТКА ПОМЕЃУ ДОМАШНИТЕ КОМПАНИИ И МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ ВО ЗЕМЈАТА?

МУЛТИНАЦИОНАЛНИ КОМПАНИИ ВО ЗЕМЈАТА

ПЕРСПЕКТИВА НА

ДОМАШНИ КОМПАНИИ

Недоволна одговорност кон исполнување на договорните услови

Ригидни политики за набавка

Ограничен капацитет на производство

10% од ДК сметаат дека може **ЛЕСНО** да го зголемат капацитетот без значителни инвестиции и промени

39% од МНК може да најдат лесно или релативно лесно листа на домашни добавувачи

Потреба за поголема инвестиција во опрема и стандарди

Странските инвеститори во земјата се затворени за соработка со ДК

Недоволна технолошка развиеност и неподготвеност кај ДК

1/2 од ДК сметаат дека имаат задоволителна, со минимум услови да ги задоволат барањата на странските инвеститори и пазари

НЕДОВОЛНО И НЕУСОГЛАСЕНИ СТАНДАРДИ И СЕРТИФИКАТИ

Ретко или никој ги нема имплементирано дел од бараните стандарди на странските инвеститори

**ISO/16949,
IATF 16949**

ОД ОНИЕ КОИ НЕМААТ:

1/2 сметаат дека не им треба

1/3 сметаат дека стандардизацијата е скапа

68% од ДК имаат имплементирано некои стандарди од кои:

16% имаат ISO:140001

5% имаат ISO:50001

- ЈАЗ

- одговор

ДК - домашни компании

МНК - мултинационални компании

Надминување на јазовите меѓу домашните мали и средни претпријатија и мултинационалните компании во земјава

Инструмент на Европска Унија за Пред-пристапна помош - ИПА

Само **10%** од вкупните обврски на мултинационалните компании во земјава се кон домашни претпријатија.

ЗОШТО ТОЛКУ МАЛА СОРАБОТКА?

Слабости на домашните претпријатија:

1. Недостиг на вештини за комуникација, маркетинг, презентација, менаџмент
2. Низок капацитет за иновации и ограничени инвестиции во истражување и развој
3. Недоволни информации за понудата и побарувачката на производи и услуги
4. Неспособност да ги исполнат техничките и безбедносните стандарди и барања

Како да се надмине ова?

1. Интензивни обуки за вештини и знаење како да се „продадат“ на мултинационалните компании
2. Директно менторство од страна на мултинационална компанија
3. Изградба на веб платформа со податоци за понудата и побарувачката на производи и услуги
4. Обуки и советодавни работилници за стандардизација, лиценцирање и истражување и развој

МУЛТИНАЦИОНАЛНИ
КОМПАНИИ

ДОМАШНИ
ПРЕТПРИЈАТИЈА

Проектот е финансиран од
Европска Унија

Инфографикот е дел од проектот "Надминување на јазовите меѓу мултинационалните компании и домашните мали и средни претпријатија во земјава". Проектот е финансиран од Европската Унија. Овој инфографик е изготвен со помош на Европската Унија. Содржината на инфографикот е единствена одговорност на здружението "Finance Think" и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.